Ч. 220 Субота 3 (15) жовтня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — До ситуациї. — Дальші ревеляциї в справі Драйфуса. — Гостина німецкої пари цісарскої у Венециї).

На вчерашнім засіданю палати послів предложив президент міністрів розпоряджене цілого кабінету, зносяче стан виїмковий в 10 галицких повітах. — Від суду вадовицкого і горлицкого вплинула просьба о видане пос. Стояловского. — Функе і товариші інтерпелювали міністра справедливости в справі розпорядження виданого до судиїв; інтерпелянти добачують в тім обмежене особистої свободи і независимости судейскої. — Пос. Щенерер запитував президента палати, чи готов би він попросити президента міністрів, щоби той зніс як найскорше розпорядженя язикові і спитати єго, чи має він намір завести в Австриї конституцийні і леґальні відносини. През. Фукс відповів, що подасть то питане до відомости президента міністрів. (Веселість).

З порядку дневного приступлено до вибору комісиї буджетової з 48 членів і до дискусиї над предложенем правительства в справі платні для слуг державних. В справі сїй промавляв насамперед пос. Шраммель (социяліст) яко ґен. бесїдник за предложенем і виказував всїлякі хиби предложеня та сказав, що для поліпшеня платні для слуг державних не треба аж підвисшеня податку від цукру, бо управильнене платні вимагає лиш около 3 і пів міліона а податок від цукру принесе около 15 міліонів, отже майже 5 разів тілько. Бесїдник сказав наконець, що социяльна демократия буде поборювати кожде правительство, котре іде на руку пануючим клясам. В Австриї не управляє ся розумом, але шахрайством. — За сї слова завізвав президент посла до порядку. — Опісля промавляв пос. Перґельт яко ґенеральний бесїдник против предложеня і закидав правительству, що оно робить пресию на людність обстаючи при податку від цукру. Коли би в Австриї буджетоване було поправне і правильне, то не потреба би накладати ніяких податків. Але австрийскі міністри фінансів представляють умисно біляноі гіршими, щоби було з чого відкладати на тайний фонд воєнний і на валюту. Відтак докоряв бесїдник правительству, що оно легкодушно зірвало „iunctum“, звязь межи квотою а митово-торговельною угодою з Угорщиною.

В голосованю передано предложене правительства комісиї буджетовій до справозданя до 8 днів. Опісля розпочала ся дискусия над провізориєю буджетовою. Насамперед промавляв пос. Доберніґґ і сказав, що Німцї доти не успокоять ся, доки не будуть знесені розпорядженя язикові. Пос. д'Анджеллї заявив іменем італїяньского клюбу, що буде голосувати за переданем провізориї буджетової відповідній комісиї, але й сказав, що єго голосоване не має жадного засадничого жаданя, позаяк клюб єго не має повного довіря до ґр. Туна. На тім перервано дальшу нараду і відбула ся нарада над пильними внесенями в справі запомог для людности дїткненої елементарними нещастями, по чім засїдане закрито.

В комісиї угодовій вела ся вчера через три години дебата над самими справами формальними, а виступлене опозициї було того рода, що в кругах парляментарних настало переконане, що опозиция хоче вести безконечну розправу обструкцийну, хоч під взглядом формальним зовсїм річеву і правильну.

Ходить чутка, що вчера відбували ся важні наради клюбові в справі вияснення відносин межи правительством а більшостию. Кажуть також, що правительство відмовило деяких жадань полудневих Славян, в наслїдок чого репрезентанти полудньово-славяньского клюбу в комісиї для предложень угодових одержали інструкцию, щоби держали ся в як найбільшій резерві і своє голосоване зробили зависимим від становища правительства. Кажуть, що також і серед Молодочехів єсть значна ґрупа за відкиненем угоди, доки правительство не згодить ся на жадані концесиї.

Справі Драйфуса все ще не видко кінця, а о ревізиї єго процесу також не чувати нічого; за то ґазети прихильні Драйфусови вишукують щораз то инші сензацийні тайни. Так н. пр. оголошує Aurore сензацийні подрібности, взяті з актів слїдчого судиї Бертіліса, а іменно листи Естергазого писані до Боадефра. В однім листї просить Естергази, щоби Боадефр вплинув на судиїв і знатоків, аби они зізнавали на єго користь, бо в противнім случаю буде Естергази мусїв утечи з Парижа. Клемансо звертає увагу на сей лист і каже, що він єсть великої ваги. Лист той був написаний в падолистї, а тимчасом дня 4-го грудня заявив Боадефр, що Естергазого анї не видів

9)

ЯКОВ БАЧІ.

Угорско-босаньске оповідане Деліґо.

(Переклад з нїмецкого).

(Дальше).

Молодець мало що таки не скаменїв з дива, відтак вхопив ся обома руками за голову і впав до землї. В єго души заворушилось, єго завзятість обурилась на великодушність, з одної сторони виступила любов для дївчини до борби з вдячностию, з другої, повна муки сьвідомість того, що він тому чоловікови, котрий для него як найлїпший, затроює жите.

Беґ добре обчислив, або може якийсь щасливий случай піддав єму се рішене. Яков підняв ся блїдий як смерть і сказав лиш отсї слова:

— Дякую тобі, пане, приймаю свободу, а твою доньку лишаю тобі. Я знаю, що в єї очах буду чоловіком без чести, але буду старати ся, щоби ту справу у Бога полагодити. Позволь менї, нехай піду до черця і дай менї коня; я тобі відошлю єго назад.

— Аллах нехай буде тобі милостивий. Коня возьми собі та іди, куди хочеш!

Молодий чоловік побіг зараз до черця і розповів єму все як було; не затаїв ні найменшої річи, признав ся навіть, що змовив ся був з дївчиною, а відтак зітхнув глубоко і замовк.

— А тепер мій сину, чи вже й знаєш, що тобі робити?

Бо дївчина, котра любить, не дасть ся відстрашити від своєї пари, а що она не може лїтати, то побіжить за тобою хоч би й на конець сьвіта. Чи роздумав ти собі мій сину, що тобі тепер почати? Отсе я тебе питаю.

— Роздумав собі. В менї, сьвятий отче, сидить хижий гайдук, в котрім жиє богоугодна душа моєї бідної матери. Гайдука в собі убю, а жите своє віддам Богови. Маю на собі богато гріхів, спокутую їх всїх. Поможи менї, я хочу черцем стати.

Старий через добру хвилю не відповідав нїчого, відтак поклав єму руку на плече і поцїлував єго в чоло.

— Сину мій, ти береш ся до богоугодного, великого дїла. Ніяка кровава битва, ніяка рана не болить так, як заболить тебе твоя душа, коли в тобі рушить ся. Тогди запануй над собою, бо ідеш до города, де нїчо не росте, як лиш духовні цьвіти, а з котрого не виведе вже тебе ніяка дорога. А хоч би тебе закликав і не знати хто звідтам, не дай ся звести, бо тогди пропаде тобі і душа і тїло. Я тобі подам поміч. Отець Мариян, ігумен з Сутєски, добрий мій приятель, він тебе прийме; побудь там рік на пробу, відтак піди до Дубровника, звідси можеш дістати ся до кождої части сьвіта, бо сьв. Франціскови всюди покланяють ся. Лиш з самого початку держи ся остро; вір менї, що чорт не має богато терпеливости, твоя постійність борзо єму навкучить ся. Та чого я так розговорив ся? Час не стоїть.

Сказавши то, сїв він собі, виймив лист паперу і написав великими буквами і кепскою латиною, але з великою прихильностию щиро поручаюче письмо для віддавця до свого старого приятеля.

Пращане було коротке. Яков, яко чоловік спільних нервів, запанував незадовго над собою і поцїлував старого в обі руки.

— А тій дївчині скажи, що она могла стати моєю, але що й для мене не буде другої.

IX.

Гассан-беґ і єго дружина їхали живавим труском по гостинци. Під гору мусїли конї приставати, але скоро переступили ключівску верховину, балаґулки знов задзвонили. Конї підносили гордо голови і огнистим оком споглядали один на другого; було ще можна їх було спинити. Попереду їхав Гассан на краснім каштані, за ним Яков і дїєдар, відтак залога замку і люди від коний. Ще давнїйше перед ними поїхав бігун, щоби сповістити над'їзджаючих гостий.

Вздовж гостинця стояли та сиділи цїлими громадами люди, що мали якісь справи або жалоби, бо намістник падишаха в сих сторонах, то була велика рідкість. Той бідачиско мусїв би хиба так довго жити, як десять круків разом, коли-б хотїв все то вислухати, що люди хотїли єму сказати. Знайшли ся і слїпцї та калїкі; хто знає може й то на щось придасть ся, думали они собі. Гассана-беґа витали всї з великою почестию, єго диямантова аґрафа звертала особливо увагу всїх на себе і коби так могло було все піти, як то собі поважана

анї не знае. Се заперечене було оголошене публично і подане в палатї. — Справа Пікарта о стілько змінила ся, що постановлено зробити єму процес не о фальшоване документів але о сьвідоме уживкування фальшивих документів. Вчера переслухувано в его справі ґенералів Більота, Боадефра і Ґонса.

Вчера в полудне приїхала нїмецка пара цїсарска до Венеції, де на двірци повитала їх королївска пара італїяньска, президент мінїстрів і мінїстер справ заграничних, командант корпуса, начальник власти морскої і сіндако міста. Повитане було дуже сердечне. Підчас їзди гостий до палати, особливо же на площи сьв. Марка, публика зробила гостям велику овацію.

Новинки.

Львів дня 14-го жовтня 1898.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пініньский повернув вчера до Львова.

— **Ц. к. уряд почтовий** в Чорній коло Устрік, в ліськім повітї, буде на ново отворений з днем 16 с. м.

— **З львівского унїверситету.** До дня 12-го с. м. записало ся на львівский унїверситет, а іменно: на теольоґічний видїл 260 слухачів звичайних а 34 надзвичайних, на правничий 896 слухачів звичайних а 1 надзвичайний, на лїкарский видїл 140 слухачів звичайних а 2 надзвичайних, на фільософічний 108 слухачів звичайних а 67 надзвичайних. Разом записало ся 1404 слухачів звичайних а 104 надзвичайних. Загальне число записаних до дня 12 с. м. слухачів звичайних і надзвичайних виносить 1508. — На перший рік видїлу лїкарского записало ся 30 слухачів, а на перший рік фільософічного видїлу записало ся 50 слухачів.

— **До руских паралельних кляс** при ґімназиї в Коломиї записало ся в сім роцї: до приготовляючої кляси 31 учеників, до I-ої кляси 64, до II. кл. 44, до III. кл. 34, до IV. кл. 20, до V. кл. 19 і до VI. кл. 19 — разом 231 учеників.

— **Нова ґімназия на Буковинї.** Цїсар рішенем з дня 31 серпня с. р. дозволив на отворене з початком 1899/1900 року шкільного низшої ґімназиї в Сереті, під назвою „низша ґімназия імени Франц Йосифа I.“ На 1899/1900 рік шкільний заведуть лиш першу клясу, а з кождим дальшим роком прибувати буде по одній клясї аж до четвертої. Викладовим язиком тої ґімназиї буде нїмецкий, а руска і румуньска мова будуть взглядно обовязковими.

— **Перший снїг** падав вчера вечером у Львові і зараз стопив ся.

— **„Народна Торговля“** отворила дня 12-го с. м. філїю в Золочеві, в місци, де двайцять кілька лїт містила ся торговля п. Кордецкого.

— **„Краєвий союз кредитовий“.** Комітет, покликаний для введеня в житє „Краєвого союза кредитового“, звертає ся з пригадкою до Вп. Публики, щоби поскорила з вписуванем ся в члени „Союза“ і надсилала удїли членьскі. Цїль і задачу „Союза“ виказано вже в першій відозві, а іменно, що цїлею стовариш[е]ня буде: а) орґанїзувати стовариш[е]ня, товариства і спілки економічні, як також старати ся о кредит для тих стовариш[е]нь; б) контролювати дїяльність тих стовариш[е]нь; в) удїляти своїм членам дешевого і приступного кредиту; г) приймати до користного обороту капітали; д) в міру узисканого, законного призволеня видавати заставні листи і утримувати заставничий видїл; е) переводити парцеляцию посїлостий, і взагалї сполученими силами доконувати всякі пожиточні економічні предприємства на користь своїх членів. Задача і цїль „Краєвого Союза кредитового“ є такої великої ваги і значіня, що не повинні найти ся навіть одиницї, що рівнодушно відносили би ся до сеї справи. „Союз“ є стовариш[е]нем чисто економічної натури і в виду того всї без ріжницї поглядів партийних повинні численно приступити в члени „Союза“. Комітет не становить управи „Союза“, але управу, т. є. Раду надзираючу виберуть перші загальні збори, т. є. члени, котрі являть ся на тих зборах.

— **В Камінцї Струмиловій** відбуло ся в середу дня 5-го с. м. торжественне положене краєугольного каміня під будову судового будинку. Крім духовеньства були на тім торжестві всякі власти правительственні і автономічні, а також і селяни. Начальник суду др. Якубовский промовляв по польски, а о. Цеґельский по руски; промови закінчено окликом в честь Цїсаря.

— **Огонь.** В Долинї погоріло минувшого тиждня в середмістю 10 домів вартости 21.000 зр., а обезпечених на 11.450 зр.

— **Видїл читальнї „Просьвіти“ в Хирові** подає сим до відомости Вс. руского сьвященьства і Вп. руских сьвітских родин, що в згаданій читальнї від довшого вже часу міщаньскі дївчата виробляють гарні вишивки хрестиками після найлучших народних руских взорів, вставки, коронки, придатні так до церковного, як і домашного біля. На замовлене виготовляють як найсолїднїйше стихарі церковні, скатерти, покривала на дароносицї, ручники, а також і цїлі народні строї, серветп на столи, капи, занавіси; принимають значенє і шитє всякого домашного біля. Замавляючий в нашій читальнї що-небудь із сказаного, не лише буде мати за умірковану цїну викінчену річ, але зробить тим і великаньску прислугу свому народови, бо справить наші міщаньскі дївчата там, де они учать ся любити Бога і вітчину, та утвердить їх в тім переконаню, що читальня не лиш має на цїли їх моральне образоване, але може бути з часом средством їх житя. — З замовленями просимо удавати ся до Вп. панї Павлини Гладиловичевої, учительки місцевої, або до ч. Анелї Підкулевої, настоятельки робітнї. За видїл читальнї в Хирові: О. *Григорий Гладилович*, голова. О. *Симеон Кульчицкий*, секретар.

— **Для усуненя старинних язиків** із шкіл середних завязав ся комітет, котрий займає ся уложенем петициї до анкети, скликаної краєвим Видїлом в справі реформи середних шкіл. Комітет збирає підписи на петициї, щоби відтак предствити анкетї. Просьба звертає ся против старинних язиків в шкільній проґрамі. Читаємо в тій петициї: „Наука грецкого язика, займаючого тепер побіч латини первоядне місце в ґімназияльній проґрамі, не має жадного значіня для пізнїйшого практичного житя і нї один практичний завід не відчуває еї потреби. За цїлковитим усуненем науки грецкого язика з помежи обовязкових предметів а за зменшенем викладових годин для латини промовляє й те, що нинїшна молодїж є рішучо наукою перетяжена. Відбиває ся се сумно на розвитку еї фізичних і інтелектуальних сил. З другої сторони мусимо зазначити, що з сею реформою почато би більше увзглядняти в шкільній проґрамі иньші предмети, удїлювані до сеї пори зовсім недостаточно. Істория рідного краю і лїтература в теперішній школї дуже занедбані. Треба би також учити більше рисунків і наук математично-природних, чим промощено би дорогу до заведеня одноцїльної середної школи. Наша суспільність

публика на гостинци потайком думала, то Гассан був би мабуть стрічав своїх гостий пішки і в дуже дивнім походї, бо були би єму все здоймили з тїла.

Клучівска долина єсть досить широка і здалека сьміють ся Любиньскі гори з кількома шпилями, на однім з котрих єсть славна твердиня Ключ. Тота казочна твердиня подобає здалека на бика з грубим карком, що ніби задер свою якусь кудлату голову. Понад нею, на ще висшім вершку підоймає ся бабакайска вартівна і панує понад цїлою долиною. То була цитаделя давних босаньских королів. Люди приказують, що тут спочиває послїдний володїтель, котрому султан казав відрубати голову. Краєвид заєдно зміняє ся, сторона єсть то скалиста, то заросла корчами, то знов зубіча гори покриває темний сосновий ліс, а там, де гостинець сходить в долину до русла Сани, видко похилий горбоватий край.

Беґ їдучи не відзивав ся анї словом, а его люди так само мовчали. Як би не то, що они виступили у сьвяточних одежах, то можнаби гадати, що они вертають з проґраної битви. Наконець роздав ся здалека голос труб і голосні оклики, лице беґа роз'яснило ся і на его знак затрубив і его трубач у бляшанну трубу. Конї пустили ся скорійше, а відтак коротким чвалом, почім обі сторони під'їхали так близько, до себе, що вже одні других видїли.

Попереду їхав паша з Банялюки, в білою бородою, побіч него Ібраґім, „побивач поганів“, в червонім кафтанї, обшитім золотими шнурками і в синих шараварах, поза ними оба молоді беґи, і гурток викрикуючих з радости, запорошених, зголоднїлих слуг та їздців.

Коли станули проти себе око в око, злїз Гассан-беґ з своєю дружиною з коня а то само зробила і тамта друга сторона, лиш намістник падишаха принияв повитане в сїдлї, але лиш на хвильку та лиш длятого, щоби задержати форму, відтак злїз і він з коня та пустив ся просто до гордого беґа, щоби его не оскорбити.

По взаимнім повитаню звернув ся Гассан до свого сина, котрий впав перед ним на колїна. Гассан споглядав з радостию на свою власну молоду подобу. Відтак кинув оком на Омера чорноокого, високого росту вояка, котрий весело споглядав на всї ті незнані єму лиця. Та й того повитав він як сина і незадовго обі дружини змішали ся з собою.

Веселїйше, як були виїхали, вертали они назад. Беґ пригадав собі, що він тут господар і з немалою гордостию став показувати наші огнї, що засьвітили ся на горах доокола. Нарід край дороги силував ся надармо подати паші до відомости важнїйші крадежі овець в сих сторонах та розповісти, як то урядники падишаха здирають людий. Але й намістник султана показав ся совістним чоловіком і знав, що робити при такій нагоді. Він казав сипати між людий срібні гроші. З того настала велика радість в народї, а народна слава проявила ся зараз здоровенною бійкою, так, що ся висока гостина не позістала без впливу на розвій мязів сих людий.

Вечірна зоря зійшла була вже давно, коли загриміли пушки на замку і великий похід став входити на замкове подвірє осьвітлене величаво лїхтарнями і смолоскипами. Сподом гори горїли великі огнї, а там пекли ся на рожнах барани та варив ся пілав [1]) у величезних кітлах; в комнатах на замку було вже все приготовлене на приняте гостий, котрі після старого звичаю просили о вибачене задля того, що жиють на сьвітї як би лиш на то, щоби другим робити тілько клопоту, але коли би Гассан був допустив ся хоч би лиш якоїсь найменшої похибки, то були би его певно обмавляли в страшний спосіб.

[1]) Пілав — улюблена на Входї страва, риж з бараниною.

Оба молодцї не могли знайти собі спокою, один задля того, що був дома, а другий задля того, що все було для него новим і незвичайним. Ледви що старі посїдали, коли Ібраґім-беґ післав свого сина, подивити ся, „що там люди роблять“, значить ся, щоби принести дарунки. Отже за хвильку явив ся Омер, а перед ним несли прекрасну гебанову скриню, повну красних шовкових хусток, рожевого олїю і шнурків перел. Для кого би то були ті дарунки? Відтак вручив він Гассанови пишну шаблю, а жовтошкірий Курд розложив перед очима пана замку тяжкі коври. Гассан з радости аж не знав як дякувати тому, що дав єї дарунки та з чемности сказав, нехай він за то возьме собі всю его посїлість, на що, розуміє ся, тамтой не пристав та ще лиш перепрошував, що він із своїх скупеньких доходів може робити лиш такі нужденні дарунки. Тоті прокляті козаки [2]) — так звиняв ся він — не дають тепер дихати, бідний чоловік там в Румелії мусить тепер цїлими роками мучити ся, заким де роздобуде собі кількох невільників, а хоч і роздобуде! — успіх его честної роботи такий, що они єму повтїкають, або що їх треба продати за безцїн.

Підчас коли старі так говорили собі всїлякі чемности та один другого славословили, вбіг молодий Гассан до своєї матери, котра нетерпеливо его дожидала. Повитане матери з сином відбуло ся так, як відбуває ся у всїх

[2]) Під ту пору (1611 до 1621 р.) був гетьманом на Українї Петро Конашевич Сагайдачний, родом з Самбора, а козаки під его проводом нападали часто на Турків і не лиш відбивали у них та освободжали з неволї християньских невільників, але нападали ще й на турецкі міста а навіть на сам Царгород; н. пр. в 1619 р. побили були козаки 10.000 турецкого войска під командою Меміна-паші і загнали ся були аж під сам Царгород.

відчуває горячо реформу шкіл середних. Не сумніваємо ся, що анкета, застановляючись всесторонно над способами переведеня сеї реформи, не понехає також реформи теперішної системи научуваня клясичних язиків в ґімназиях і увзглядпить загальне домаганє, щоби число годин, на латину призначених, обмежити, а науку грецкої мови зробити надобовязковою.“.

— **Розрухи задля страйку.** В місті Верден, в державі Ілліневс, в Америці, прийшло оногди до кровавої борби між 1500 страйкуючими робітниками а місцевою поліциєю. В борбі погибло десять осіб, пять потерпіло смертельні рани, а пять лекші ушкодженя. Після справозданя, яке надійшло до дирекциї зелїзниць в Чікаґо, мало в тїй борбі упасти 50 робітників-гірників і 6 поліциянтів. Ґубернатор вислав на місце розрухів войско.

— **Охорона перед злодіями.** Інжинер Феликс Вінавер видумав електричний замок до дверий і воріт, що має хоронити перед злодіями. Роблені проби повели ся добре. Ціла штука полягає на тім, що замок єсть получений з дзвінком в комнаті трема дротами, так, що при діткненю замка ключем, починає дзвінок дзвонити. Ключики від таких замків, навіть від найбільших, можна вигідно носити в кишени.

— **Чи вільно жінці перечитувати листи мужа?** Один чоловік в Берлинї, котрий хотів розвести ся із своєю жінкою, обжалував єї перед судом, що мимо его заборони отвирала листи до него адресовані. Суд засудив єї за то на чотири днї вязниці, а взглядно на 20 марок кари за нарушене листової тайни.

— **Самоубийча епідемія** вибухла в місцевости Шарантон під Парижем. Послїдного четверга найдено там 4 женщини, а зараз в пятницю 3 мужчин повішених. Третого дня вечером викрила поліция між деревами знов 3 висїльників. Були то два 20 лїтні молодики і 60-лїтний старець. Дивна річ, що послїдні самоубийники скористали з тих самих шнурків, які полишились на галузях по їх попередниках з пятниці. З того догадують ся, що шість мужчин наложили горлом за спільною умовою.

— **З любови стріляють** ся вже й селяни. В Кіньковичах під Перемишлем стрілив перед кількома днями селянин Слоць до своєї любки за те, що его зраджувала. Однако стріл хибив, а дівчина, вийшовши цїло, донесла до жандармерії і Слоця арештовано.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 14 жовтня. Під конець вчерашного засїданя поставив пос. Окуневский інтерпеляцию в справі надужить при виборах в сьнятиньскім повітї і в справі поступованя властий в Галичинї супротив руского язика, а пос. Яросевич інтерпелював в справі вибору виборців в Залучу пов. снятиньского.

Льондон 14 жовтня. Після вістий з Танґеру розійшла ся там чутка, що в Тафілетї вибухли поважні непокої. Велика узброена товпа під проводом вуйка султана хотіла забрати скарб державний.

Венеция 14 жовтня. Цїсарска пара німецька виїхала звідси о 4 год. по полудни на яхтї „Гогенцоллерн“ в дальшу дорогу.

Париж 14 жовтня. В Ліонї, Ґренобли, Руан войско сконсиґновано в касарнях. Двірці в инших містах обсаджено войском внаслїдок того, що синдикати служби зелїзничої ухвалили страйк. В Парижи на всхіднім двірци стоїть 120 вояків женїйних, щоби на случай потреби заступити робітників. Скоро би проявили ся якісь розрухи, то войско обсадить всї двірцї.

Льондон 14 жовтня. Держави постановили відповісти на застережене Порти у відповіди на ультіматум, що все турецке войско мусить в назначенім речинци уступити з Крети.

Переписка зі всїми і для всїх.

Господар Перемишль: До лютованя уживає ся звичайно ц и н и. Єсть то т. зв. мягке лютованє, значить ся материял до лютованя єсть мягкий, легко топить ся. Однакож, щоби материял до лютованя вхопив добре, треба щоби як він, так і предмет, котрий має ся лютувати був в тїй хвили, коли при лютованю стикає ся, зовсїм чистий, значить ся, щоби не було на них верстви окисової (т. є. тої, яка творить ся під впливом приступу воздуха). Отже до того уживає ся при мягкім лютованю каляфонії. Придивіть ся бляхареви, як він лютує: розпеченим зелїзком мацне по якійсь жовтїй грудцї (каляфонія) а відтак по блясї, і знов по цинї, набере єї зелїзком і лютує бляху. До твердого лютованя, яке відбуває ся на вуглю або при помочи дутки до лютованя уживає ся міди, а до очищуваня бораксу. — На друге питанє відповідь в переписцї господарскій. — **Е. А.:** При зелїзницях суть дві катеґориї урядників, т. зв. висші і низші. Ви могли би бути приняті лиш до низших, при руху. Треба внести подане до найблизшої Вам дирекциї на стемпли 50 кр. і просити о припущенє до практики (поданя до приватних зелїзниць без стемпля). Скоро будете припущені до практики, то все инше вже там довідаете ся. Впрочім будемо старати ся розвідати ся ще докладнїйше і дамо Вам тут знати. — **Микола Збруч. в Новосїл.:** Автор другої відповіди каже: Взірцї до робіт столярских і токарских суть всїлякі в ріжних виданях і стилях. Можна їх дістати в книгарни: Kunstbuchhandlung Lehman & Wenzel, Wien I. Kärntnerstrasse 34. Найлучше зажадати, щоби прислано катальоґ, а тогди можна щось з множества видань, переважно німецких, вибрати. Суть то дїла переважно дорогі, на котрі не кождого стати. Столярі, як взагалї дрібні промисловцї, користають переважно з цінників, котрі або самі записують з Відня, або хтось инший запише. Часом також фабрикант сам пішле в надії зробленя інтересу; хтось іде тогди з таким цінником до місцевого столяря а той після вибору властителя цінника робить мебель. Часто такий цінник ілюстрований дістаєсь столяреви в дарі від посїдача і становить тогди єго „біблїотеку“. Фірми можна вишукати в німецких ґазетах, котрі оголошують, що посилають катальоґ „gratis i franco“. — **Д. Г. в С.:** Відповіди і інформациї даємо охотно, але просимо не робити собі до нас ніяких „претенсий“, бо ми робимо то не з якогось „мусу“, але з принятого на себе добровільно обовязку і з охоти помагати другим. — Виказу тягнень тої льотериї ще не маємо і ледви чи нам его надішлють. То льотерия добродїйна а звичайно купують льоси такої льотериї на то, щоби запомогти других, не на то, щоби на нїй хтось щось заробляв; то бувають льотериї хвилеві і тягнень їх не подають фахові ґазети. Отже коли по 16 с. м. не дамо Вам ніякої звістки, то просимо не мати до нас „претенсиї“, бо годї нам за чиїмсь одним чи двома льосами переписувати ся аж з Любляною. Зробіть то з ласки своєї самі. — **Ад. Волян:** Не витягнений анї при премієвім анї амортизацийнім тягненю. — **Волд. Б. з під Бол.:** Невитягнений.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора К и р и л а К а х н и к е в и ч а, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

людских дїтий, якої би они й не були народности та віри, скоро лиш можуть любити — а на тім всї прецї розуміють ся. Молодець притулив ся до матери так, як то бувало робив дитиною, а она стала его цїлувати, того свого соколика солоденького, того молодшого, дорожшого, що був плотию з єї плоти. Питаня без кінця лунали по собі, а мати не могла надивити ся на чудесні очи свого сина — зовсїм такі як у батька! — а ось дивіть ся, та бо вже й вус єму висипав ся, а яка шкода, що таке красне чорне волосе мусїв собі обритвати!

— Та чи згадав ти коли твою матїнку?

— Як же би я тебе не згадав, мою кормительку, що мене ховала і стерегла? А де-ж Зулейка, котрої я на диво ще не видїв?

— Я тут вже давно стою! — відозвала ся Зулейка — але ти мене, мій дорогий Гассане не добачив.

— Ой ти не добра дївчина, як-раз тепер треба тобі було сюди влїзти? — нїби сварила єї мати.

Бідній жінці було дуже жаль того, що она давнїйше так була розлютила ся і ледви що беґ виїхав був своїм гостям на стрічу, як она вже знайшла спосіб і дорогу, щоби побачити ся з черцем і з ним поговорити. Коли она довідала ся, що стало ся з Яковом і що він постановив, стала плакати ізза тої „пари голубів“ та потїшала свою донечку як могла. Взяла єї на руки як малу дитинку, пестила єї, розложила перед ню всї свої дорогоцїнні окраси, та казала нехай собі вибирає і обіцяла, що навіть і в Румілї єї не покине. Зулейка слухала поважно бесїди своєї матери; як би хто хотїв був розпізнати, котра з них обох жінка, то по виразї очий і лиця був би певно дївчину взяв за жінку. На все приговорюванє матери она все лиш то одно відповідала, що хотїла би конче побачити Гассана і притиснути єго до свого серця. Коли я похибила, то не моя то похибка; я не знаю, що я завинила.

Брат і сестра дивили ся довго собі в очи і рівночасно відозвали ся: Який же ти красний! Яка ти красна! Чи ти, то таки дїйстно Гассан? — сказала Зулейка і склонила ся єму на плече.

— Я сам, моя душечко, але чи то таки на яві, що я виджу перед собою таку цьвіточку?

Розмова якось не вязала ся, що й не дивота по так довгій неприсутности. Нікотре не знало, від чого зачинати своє розповіданє; Гассан не знав, чи єму розповідати про свою злу дорогу до Румілї, зараз тогди, коли пішов з дому, а Зулейка не знала, чи їй розповідати про єї теперішний смуток.

Тимчасом мати лишила їх самих. Тогди відозвала ся Зулейка нараз до свого брата:

— Чи ти тут лишиш ся мій Гассане?

— Коли така воля Божа і мого вітця — відповів він — то лишу ся тут; жаль би менї лиш було, як би моя голубка незадовго звідси вилетїла.

— А що було би, як би тота голубка не мала охоти туди летїти, куди би їй казали?

— Ах, загуде вже она иншим голосом, коли побачить свою пару, бо такого сокола не знайде в цїлій державі султана! — сказав молодець з одушевленєм.

Ся образова бесїда не довго тревала. На подвірю в замку загриміли моздїри, запищали весело дуди, відозвали ся голоси радости зі всїх боків. Та й кухарі своє зробили. Мати сама післала Гассана, щоби ішов помагати батькови, бо треба було постарати ся, щоби гостї мали вигоду. Навіть не попращали ся, коли Гассан вибіг. Зулейка ще лиш сказала борзенько до него:

— Нехай тебе щастє нїколи не покидає.

— Та й тебе так само, але ти вже своє знайшла — відповів їй молодець зі сьміхом.

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Краховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).